

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Моделювання бізнес-процесів - це ефективний метод оптимізації діяльності будь-якого підприємства, мінімізації ризиків, що виникають на різних етапах діяльності. Цей метод дозволяє дати вартісну оцінку кожному процесу відокремлено та усім бізнес-процесам в сукупності з урахуванням ефекту синергії.

Бізнес-модель - це формалізований (графічний, табличний, текстовий, символічний) опис бізнес-процесів [1].

Функціонально, на нашу думку, бізнес-моделювання, як ефективний механізм управління підприємством, виконує відповідні функції менеджменту, а саме:

- планування стратегії,
- організацію процесу,
- координацію (факторів впливу),
- мотивацію (орієнтацію на максимальний результат),
- контроль (набір показників для оцінювання моделі).

Не виникає сумнівів, бізнес-моделювання повинно сприяти та забезпечити інноваційний розвиток підприємства. Оскільки інновація – це оновлення попереднього процесу з метою його покращення та удосконалення, то інноваційний розвиток – це перманентні зміни щодо діяльності підприємства у відповідності зовнішніх викликів: ринкової конкуренції, кон'юнктури ринку, потреб споживачів.

Цілі моделювання бізнес-процесів можна згрупувати наступним чином:

- Забезпечення розуміння структури та динаміки процесів;
- Визначення поточних проблем та шляхів їх вирішення;
- координація цілей та завдань усіх учасників;
- створення бази для інтернет-технологій та інтернеткомерції.

Класифікація бізнес-моделей дозволяє обрати відповідну модель для будь-якого бізнес-процесу. Основні бізнес-моделі [1]:

- стратегічного аналізу (всілякі матриці: SWOT, PEST, BCG, McKinsey і ін.).
- стратегій (7S, модель конкурентних стратегій Портера, модель Shell, модель Хофера-Шендель і ін.).
- стандарти різних систем і підходів управління якістю, фінансами, персоналом, клієнтами, цілями, термінами, товарними потоками та ін. (CRM, SCM, BSC, TQM, ISO, PMI, SCM, BPM, KPI, MBO, HRM, і т.д.).
- Референтні моделі (типові галузеві рішення, які можуть служити для інших організацій прикладом для п наслідування)
- Сутнісні (модель ціннісної ланцюжка, модель Захмана,)

Ефективна бізнес-модель має надати відповідь менеджеру про те, яку саме потребу задовольнить новий продукт чи послуга, якою формулою прибутку буде забезпечений цей продукт; чивіповідає бізнес-модель планам виробництва, продажу та дотримання запланованих доходів.

Функціональне впровадження бізнес-моделей втілюється через процеси реінжинірингу. Реінжиніринг бізнес-процесів (business process reengineering) - це фундаментальне переосмислення і радикальне перепроєктування бізнес-процесів для досягнення максимальної ефективності виробничо-господарської і фінансово-економічної діяльності, оформлене відповідними фінансовими і нормативними документами[2].

Метою реінжинірингу може бути впровадження інформаційної системи, скорочення витрат, підвищення якості обслуговування клієнтів, створення посадових і робочих інструкцій і т.п., а детальний опис процесів само по собі не представляє цінності.

Сучасна теорія управління процесами реінжинірингу припускає, що будь-який бізнес- процес в результаті реінжинірингу має критерії інноваційності, особливо, якщо він розроблений на базі бізнес-моделі. Зв'язок бізнес-моделювання, реінжинірингу бізнес-процесів та інноваційного розвитку очевидно корелятивний, оскільки усі означені управлінські аспекти мають спільне функціональне підґрунтя.

Слід також зазначити, що модель бізнес-процесів підприємства являє собою систему з виділеними в ній структурою, елементами, взятими окремо від зовнішнього середовища або вищестоящої системи. Такого роду структурна та функціональна інформація дозволяє робити фундаментальний аналіз, тобто ідентифікувати протиріччя з вищестоящої системою. Такого роду аналіз дозволяє прогнозувати перспективність діяльності підприємства, в тому числі ймовірність його кризи.

Список використаної літератури

1. Гадецька З. М. Моделювання бізнес-процесів діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. №5. 2016. С. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4950> (дата звернення 28.03.2021)

2. Рудакова, О. С. Особенности имитационного моделирования современной организации. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-imitatsionnogo-modelirovaniya-biznes-protsesov-sovremennoy-organizatsii> (дата звернення 29.03.2021)

3. Рудінська, О. В., Ленська, Н. І. Сучасна структура та ефективність методів менеджменту. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика Т. 15, Вип. 2. 2016, с.105-122. URL: <http://rinek.onu.edu.ua/article/view/120447> (дата звернення 27.03.2021)